

1-)Aydın ALP kimdir? Şiirin oluşturduğu AYDIN ALP'ten başka bir Aydın ALP var mıdır? Bakın,söze dolaysız giriyorum.Ben,birçok özelliğimle tipik bir Diyarbakırlıyım.Her şeyden önce ikiyüzlülüktan,sinsilikten,kabalıktan öğrenirim.Sesli düşünmekten yanayım.Kişiliği oturmuş bir insanın,Yunus Emre'nin tanımladığı "derviş" kadar alçakgönüllü olmasını istiyorum.İnsanlar,kahkahalar kadar net,gözyaşları kadar içten olsun istiyorum. Bunun için yazıyorum ve bunu amaçlıyorum.

"Şiir yüreğimi arıttandır.Her şiirin öncelikle kendi adıma içtiğim bir yemindir,bir dönülmez karar;nasıl olmama gerektiğine dair. Şiirlerimle yüreğin,çokça da yüreğimin,topografyasını,ruhsal grafiğini,yani yalansız kimliğini çıkarıyorum."

Sanatla yaşamın örtüşmesini önemsediyim halde,insanın yaşamı ve sanatı özdeş değildir.Yazdıklarım kişiliğimin ürünleridir.Bu,doğru. Ama ben sadece yazdıklarımın toplamı değilim.Sanat,bir yanıyla geçicilikteki kalıcılığı yakalamalıdır.Şiirlerim o an yaşadıklarımın,duyduklarımın yansımasıdır.O kadar.Şiirlerim dışında çokça kahkahalar atarak yaşayan bir Aydın ALP vardır.

2-)Düş dünyasından çıkan şiir taslakları dış dünyada biçimlenirken mevcut somut kriterlerden etkilendiğini sanıyorum.Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz? Şiirde belirleyici olan somut kriterler mi,yoksa soyut? Veya ikisi de olabilir mi,nasıl?

Sevgili kardeşim, Şiirin reçetesi yoktur.Hiçbir zaman olmamıştır,olmayacaktır da.Şiire ilişkin ölçütler ileri sürülebilir. Bunlar doğru da olabilir. Ama şiir bütün bu ölçütlerin ötesinde başka bir şeydir,kendisidir.

Şiir bir soyutlamadır. Şiirin yaslandığı zemin çokça duygusallıktır. Duygusallık şiirsel bilinçtir. Yani birbiri içinde erimiş duygu ve düşünce. Duyguyla düşünce de ayrılmaz zaten. Düş , şiirin kanatlarıdır, şiiri kanatlandırır. Ama ütopyalar da fanteziler , kurgular , düşler de yaşamdan beslenir. " Görünmeyeni bilmek için , görünene bakmak lazım. " İnsan ya yaşadığını ya da içinde duyarak yaşattığını yazar. Yaşam da düş de şiir için birer olanaktır.

ay gelip gelip gözlerime giriyor
sularını taşıyorsa kime ne
hem geceleri gökyüzü bir at olmasa
kanatları ışıktan bir at olmasa
almasa düşlere götürmese
ben nasıl dayanırım dünya...

ATEŞİN KEHANETİ 1989 (AYDIN ALP)

3-)Şiirlerinizde görülen savruk bir dil kadar savruk bir anlam da belirlenebilmektedir.Yaşamınıza da bulaşık mıdır bu savruluk?

Şiirlerimde savruk bir dil olduğunu söylüyorsunuz.Sizi bu genellemeye iten nedir,bilemem.Her şiirin kendi psikolojisine ilişkin bir ritmi,bir akustik düzeni vardır.Çağrışıma dayalı şiirler,savruk da görülebilir.Zaten çağrışıma dayalı şiirlerin özelliği budur.Günümüz şiiri komple bir şiirdir.Örgüsü çok sık dokunabilmektedir.Yoğun bir anlamla örülüdür.Eskilerin “şiir oturtmak” dediği,basit bir konuya ilişkin yazılırdı şiirler.Yahya Kemal Beyatlı,Ahmet Haşim,Cahit Sıtkı Tarancı...vb. şairlerin şiirinde anlam örgüsü gevşektir.Günümüz şiirlerinde bazen bir dize bile çok ağırlıklı olabilmektedir,çok yüklü olabilmektedir.Söz konusu ettiğim anlamdı.Söylem ise farklılaşmaktadır.Ama bu farklılaşan söylemle şiirsellik ne ölçüde örtüşmüş,bu şairlere göre değişir.Sözünü ettiğim önceki şairlerde şiirsel dil,tartışmasız vardı.Günümüz şiirleri,şiirsellik açısından bence sorgulanmalıdır.Şair,herkesin konuştuğu dilden kendine özgü dili yakalayabilen insan demektir.Ama bu yakaladığı dil,ne derece şiirseldir,bu şairine göre değişir tabi.

Yöneltiğin soruda şiirlerime yakıştırdığın “savruluk” çağrışıma dayalı şiirlerde bilinçle kullanılan bir teknik ise bu bir özelliktir.Yok,bütünlüğü yakalayamamaktan kaynaklanan bir eksiklik ise bu bir zayıflıktır.Neyi kastettiğini bilemem.Ben,hayatla da aşkla da şiirle de hesaplaşageliyorum.Artılarım da ,eksilerim de beynimde ve yüreğimde.Ve düzenli bir yaşamı,tekdüze bir yaşamı sanat açısından öldürücü buluyorum.Bazen Kırklardağı’na vuruyorum kendimi,bazem Köşk üzerine,bazen aşklara,bazen dostlara,bazen ateşsuyuna,bazende kahkahalarımı yankılattığım Hazar’a,göllere,denizlere ve bilumum sulara...

4-)Sözcüklerin müdahalecilik bilinçli bir şiir taktiği midir,yoksa içimizde bulunan tözün yapısında mı var?

Yaşama karşı tavırsız olma, ölümden beterdir benim için. Ölümü yaşadığımdan kaynaklanmıyor bu saptama. Zulmün vahşetinden geçtik ve uşak ruhlu , köle ruhlu insanların utancına tanık oldum. Bu , her şeyden beterdirdi.Ve çifte yürekli insanların büyüklüğüne tanık oldum. Aşk , şiiri ve özgürlük tutkusunu yaşadım , yaşıyorum. Ben tavırsız yaşayamam.

5-)“AŞKLA VURULAN” adlı şiirinizden kaynaklanan bir soru sormak istiyorum.Şiirin düzeni için düzensiz yaşadığınızı söylemişsiniz.Bu durumda garipsediğim bir taraf var; düzensiz bir yaşamdan şiirin çıkması olasıdır; ama şiir için düzensiz yaşanıldığını garipsiyorum. Bu durum hakkında açıklamak istediğiniz bir şey var mı?

Bakın bir yazımda ,“ Edebiyatta türler arasındaki farklılıktan da belki söz etmekte yarar vardır. Örneğin roman , öykü masa başında “ doğar”. Şiir ise masada katılıp kalır. Şiir ayakta doğar.

Roman , öykü düzenli bir yaşamı gereksinir. Şiirin gıdası ise doludizgin yaşamaktır. Fırtınalı bir yaşam , fırtınalı şiirlerin habercisidir. Düzenli bir yaşam şiiri öldürür. Şiirin Azrail'i, " memur yaşamıdır". Müfredatlar, mevzuatlar şiirin ölümüdür. Şiir, bürokrasiyle çatışır. Bürokratik zihniyetin şiirle ilgisi yoktur. Şiir , özgürlüğün ta kendisidir. Örgüsünde özgürlüğü taşımayan şiir , kalıcı değildir. Şiir bir duyarlılıktır, bir hissiyattır. Bir ruhsal akıştır. Yüreğin topografyasıdır. Yaşarlılığı olan sözcüklerin oluşturduğu bir bütündür. Yanılsamayı , sanallığı en ufak eden , tuzla buz eden bir gerçekliktir. Körü körüne inanmayı , ezberciliği yıkar. Sorgulamayı , şaşırtarak , sarsarak , hayran bırakarak , büyüleyerek yaşamın gizlerine sokulmayı getirir. Bunun içindir şiirin izm'lerle de uyuşmazlığı. Şiirin manifestosu özgürlük ve aşk için çarpan yüreklerdedir. Bundan ötürüdür ki şiir kural tanımaz. Şairler onun için daha bir hırçındırlar, daha bir engel tanımaz. Romancılar , öykücüler , şairler karşısında belki daha bir "ağırbaşlı" sayılır. Şairlerin "naifliği" , çocuksuluğu belki bundandır. Şiir hep gençtir,şairler hep genç. 25 yaşını aşmış bir şair yoktur yeryüzünde. Ondandır beden olarak yaşlanmış bir insanın şair olarak yadırgatıcı oluşu. Çünkü şair denince genç bir adam akla gelir. Şiir , çarptığında göğsü havalandıran bir yürek gerektirir. Ondandır dev şairlerin çifte yürekli oluşları. Çünkü şiir bir aşk eylemidir ve yürek işidir. Cesaret gerektirir aşık olmak. Korkaklar fırtınalı aşklar yaşayamaz. Şair, sürekli aşık olan korkusuz bir serüvencidir. Troçki'nin kesintisiz devrimini bilemem, ama şiir kesintisiz bir aşk eylemidir.Ondandır bir yazımda,aşkı olmayanın şiiri olmaz,demiştim. Şair yaşatan bir serüvencidir.Yaşama güzellikler katan bir serivencidir." demiştim. Aynen öyle...

6.)Şiirlerden çıkıp da biraz güncel şairler ve pozisyonlardan bahsetmek istiyorum. Mesela popüler kültürün Edebiyatta buluşması hakkında ne düşünüyorsunuz.Bu kültür bulaşığında günümüz şairlerinin pozisyonlarından ve yaşasalar,eski şairlerin nasıl bir tavır göstereceği hakkında bir şeyler söyleyebilir misiniz?

Sanat ve edebiyat kadar yaşamı her yönüyle kucaklayan , yaşamı her yanıyla içeren başka bir disiplin var mıdır , bilmiyorum. Örneğin bilim ; sanat , edebiyat gibi spesifik bir alan olmadığı için daha bir nettir. Daha bir kristalize olmuştur. Uğrak yerleri ve ulaştığı yer olarak somuttur. Sanat , edebiyat daha komple bir alan olduğu için yaşamın bütün hücrelerine nüfuz eder. Hatta yaşanmayan ama yaşanırılığı olan ya da yaşanırılığı da olmayan alanlara bile (Ütopyalar) sokulabilir. Geçmiş ve bugün nasıl sanatın alanı içindeyse yarın da sanatın projektörü altındadır. Onun için popüler kültür daha ham , işlenmemiş , daha sığ olduğu halde ; yine de sanatla hem bir bağlaşıklığı hem de çatışması söz konusudur. Sanat , bir zamana yayma , bir damıtma sorunudur. Yine de kitle kültüründen bıçakla keser gibi ayrılamaz. Bu biraz da sanatın gelenek ile ilişkisini andırır. Aslolan sanatçının tutumudur. Belki kapasitesi elvermeyen bir sanatçı popüler kültürün altında kalabilir ve bütün yeteneğini yitirebilir. Belki bir başkası o kültürü özümseyerek daha rafine , daha kristalize bir yapıt oluşturabilir. Bu , biraz da sanatçının birikimine ve yeteneğine bağlı bir olaydır.

Eski şairler çokça daha ağırbaşlı ve daha oturaklıydılar. Olur olmaz her şeye katılmazlardı. Herhalde günümüzdeki bir çok şair gibi "tez canlı" olmazlardı.Günümüzdeki bir çok şair gibi tez canlı olacaklarını sanmam.

7.)Son zamanlarda tanınmış şairlerin hazırladıkları dinletiler,söyleşiler “Edebiyat Gelişimi” çerçevesine uygun düşüyor mu? Görüşleriniz nelerdir?

Edebiyatın harcında her zaman sanatsal etkinlikler vardır. Edebiyat dergileri , dinletiler , söyleşiler , tartışmalar... Günümüzde şiir kasetleri de olmak üzere... Zaten güfte – beste hep olagelmıştır. Edebiyat gelişimi açısından bir yanıyla kaçınılmazdır, gereklidir de. Ama bu etkinliklerin kalitesi biraz da sanatçılara ve bu etkinliği organize eden insanların çapına ve niyetine bağlıdır. Etkinliğe katılan izleyicilerin de katkısını unutmadan...

8.)Az eskiye gidersek,Türkiye’de şiirin belli başlı ölçütleri oluşturulmuş gibiydi. Az eski dediğim: Cemal Süreyya’lar,Turgut Uyar’lar,Melih Cevdet’lere kadar. Bu zamandaki bireysel özgürlüğün hakim olup,iyi kullanılmadığı (acemice kullanıldığı),postmodernizm kaygan zeminde cirit atan kişilikler (unsurlar) hakkında ne diyorsunuz?

Günümüz şiiri , şiir tarihi boyunca süregelen kazanımların sürdürücüsüdür. Anlayış olarak bu beliti dışlayanlar da olmak üzere... Yakın zamanlarda 1. yeni (Garip akımı) Orhan Veli , Oktay Rıfat , Melih Cevdet Anday şiirin halka indirgenmesi , yalınlık , espri hatta şiirin basite indirgenmesi... Ardından 2. yeni Turgut Uyar , Cemal Süreyya , Edip Cansever , İlhan Berk ... Belki şu an yazılan şiirlerin mayasında ciddi etkileri olan şairler... İmgesel yönelimi , Nazım’ın “Saman Sarısı” nda belirginleştirdiği yönelimi şiirin mecrasına kanallandıran şairler... Postmodernizm’e gelince , elektrikleştirilmiş toplumların modernizm akımına tepki olarak ortaya koyduğu , boyutlar arasında bireşimi amaçlayan akım... Bizde tarihin sarkacı gecikmeli olduğu için özenti de söz konusu , bir akım varsa hemen şubeleri oluşur. Bu , başlangıçta çok da bilinçli olmaz tabii. Düşünün ki biz daha modernizme açlık çeken bir ülkedeyiz. Amerika’da , Avrupa’da modernizme tepki olarak çıkmış postmodernizme kayışımız... Biraz çarpık görünüyor. Ben yine de bunları , bir arayış ürünü oldukları için doğal karşılıyorum. Eğer edebiyatta gerçek anlamda bir kazanımları olursa ne ala. Yoksa edebiyat zaten uzun yürüyüşünü sürdürüyor , sürdürecektir de...

9.)Sayın Aydın ALP,bu söyleşimizde Amida’ya değinmeden geçemeyeceğim. Bir ara Amida dergisinin editörlüğünü üstlenmişsiniz ve bataklıkta temizlenen bir karanfil olarak görüyordunuz Amida’yı. Karanfil kurudu. Bir dahaki mevsimde tekrar yeşerme olasılığı var mı,siz bu konuda herhangi bir çalışma yapıyor musunuz?

Provokatif bir soru bu. Daha önce dergide sayın İhsan Fikret BİÇİCİ ile yaptığınız röportajı okurken yüreğim burkulmuştu.

Bu sorunuza Amidanın önsözlerinden,yaşadıklarımızın panoramasını göstermeye katkısı olacak bölümleri almak istiyorum.

“Neden bir dergi?Neden Amida.

Çoğu büyük kentlere kümelenmiş , kültür , sanat ve edebiyat dergilerinin bile büyük güçlüklerle ayakta durabilme savaşı verdikleri bilinirken: çok uzak bir coğrafyada ve üstelik daha güç koşullarda bir dergi çıkarmanın zorluğunu bile bile çıkıyoruz. Ama ne büyük savlar ne de gösterişli sloganlarla çıkıyoruz ortaya.

Farklı etnik kökenlerin, farklı dinlerin , mezheplerin , farklı inanç ve kültürlerin asırlardır bir arada yaşadığı ama bugün biraz solgunlaşan bu rengi daha da solgunlaştırmayalım diye bir acıyı ve bir hüznü de dökeceğiz bu sayfalara. Bu gün hala yaşayan , bu toprağın , bu kentin yetiştirdiği pek çok isimle birlikte uzanmak istiyoruz sizlere ve sizin yapacağınız katkılarla sizi taşıyacağız buralara.

Yeni bir tad. Bir başka hüznün ve biraz da dertlerinize dert katarak ama hep dostluk , güzellik , barış ve özgürlük ve kardeşlik türküleriyle taşınacağız oralara. Tek istediğimiz katkınız. Bir tutam olsa da bir tuz katınız bu çorbaya. Sade kendimize değil sizlere de güvenerek ve inanarak çıkıyoruz ortaya.

Amida'dan saygılar , selamlar , sevgiler

Amida dostlarına.

İhsan Fikret BİÇİCİ “

1. sayı Ocak 1998

Yüreğimizin “Amida “ sından bir merhabayla...

Ateşin düştüğü yerden , sanatta bir “kalk borusu” daha olmasını dileyerek yola çıktık. Olanca soğukkanlılığımızı koruyarak... Kendi kanatlarıyla havalanan kuşlar adına...

Yaşamın rengi gri de olsa , üstelik biz karayla kuşatılmışsak bile , aklıktan yanayız. Hem de bir görünüp bir kaybolan papatya aklığından yana. Bu , ikinci sayının teknik olarak da daha iyi olacağına dair bir umut. Olanakların sınırlı olduğu bir uzaklığı , sevgiyle yakınlaştırmamız dileğiyle.

Bizler , çiçeklerin bile incinmeyeceği bir hayat için , geçmişten bugüne sanat edebiyat adına yapılagelen , dünyamızdaki bütün kazanımların sürdürücüsüyüz. Ulusallıktan evrenselliğe uzanan bir güzergahta , yaşamıyla sanatı örtüşen bir etik duruşu önemsiyoruz.

Yaptığımız belki bir “ilk” çalışma. Yıllardır yapılamayan ve yıllar sonrasında yeniden soyunduğumuz yapılması çok geciken bir “ilk” çalışma. Olsun; ilk çalışmalar bir anlamda ardılarını mayalar, hazırlar ; basılacak , çıkılacak ilk basamaklar gibidir. Öncüller her zaman önemlidir. Bu , bir bayrak yarışı , bir güzellik koşusu. Geçmişten geleceğe bir “kervan “. Amida bir tutkulu yürüyüş. Sonrasını düşündükçe umutlanmamak elde değil. Sonrası , siz sanatçıların , sanatseverlerin yüreklerini katacağı bir estetik şölen olmalı...

Yeni merhabalara ...

2. Sayı Şubat 1998

Amida yüreğimiz. Ses tonumuzun yüreğimize uyacağı şarkılar adına yürüyüşümüzü sürdürüyoruz; sevgiyle , sanat ve edebiyat adına...

Amida , duyarlı , yetenekli , düzeyli olan herkesin dergisidir. Tekrar söylüyoruz; Amida birilerinin değil , herkesin olmak istiyor. Bu anlamda herkes Amida'ya yüreğini katabilmeli.

Amida yalınkatlığa , tek boyutluluğa , tek renkliliğe , tek sesliliğe karşı bir anlayışın ürünüdür.

Amida dünyalıdır. Ve dünyaya bu acılı coğrafyamızın duyarlılığı karılsın istiyor...

Hiçbir takıntımız , saplantımız yok ; hiçbir duvar tanımıyoruz. Bize gelen , hangi anlayışta olursa olsun , düzeyli bütün ürünlere açığız.

Yeni Amida'lara...

3. Sayı Mart 1998

yazarlardan. Bir saray ağzı alışkanlığıdır. Varsın ,kimileri kendilerini öyle motive etsin. Biz yaratılan her güzelliğin “sahibi” ve “mirasçısı” yız. Birçok kent , şimdilerin bazı metropollerini dahil, mezra bile değilken , Diyarbakır bin yılların kentiydi. Ve hiç de lanse edildiği gibi karpuzu , akrebi gibi özellikleriyle tanınan bir kent değil. Yazarları , şairleri , düşünceleriyle ünlenen bir kent: koca bir kent. Bu yaslı ve muhteşem kentten, Amida'dan , yakıcı , kavurucu sevgilerimizle ... Yeniden.

Bu ağır coğrafyamızın üstünde kıvrak kelekler uçuşsun istiyoruz. Bir günlük dansları kazınsın içimize , yüreğimizde mayalansın. Hem insan dediğin nedir ki , bir yaşamak inceliği. Yaşamak incelikli olsun, estetize edilsin...

Niteliğinden kuşku duymayacağımız bir okur kitlesi her zaman vardır. Belki niceliktir söz konusu olan ve her yeni dergi de okuyucusunu yaratır. Diğer dergiler ve ürünler için de bir köprüdür bu. İnsanı güzelliklere ulaştıran bütün köprülere selam olsun.

Yetenek bir nehir gibidir. Sevgi ve ısrar, nehri kabartan yağmurlardır. Koşullar ne olursa olsun ,yeteneğe sevgi ve ısrar eklendi mi , kendine yol bulur diyoruz.

Yaşanmışlık kokan ,sahiciliği , inandırıcılığı olan şaşırtıcı ürünlerle yüklü yeni ve doyurucu Amida'lara...

4. Sayı Nisan 1998

Bir güzelliği çoğaltmak , dünyanın hiçbir yerinde burada olduğu kadar zor değil. Hem maddi hem manevi özveride bulunuyorsunuz. Üstelik toplumda egemen olan bu çıkarıcı mantığa rağmen hiç karşılık beklemeden , yine de saldırı merkezi oluyorsunuz. Bunu bilmez değildik.

Belki oranını , çapını yeterince bilmiyorduk. “Sağlık sular olsun dünya.”

Güzelliğin bedeli , varsın uzatmalı bir hüznün olsun. Nasılsa hüznün , yüreğin şarkısıdır. Şarkımız , yüreklere atılan güllerden bir kement olsun.

Biz sesli düşünen , sesli konuşan , bir tek yüzü olan insanlarız. Biz ne düşünüyorsak onu söylüyoruz. Ne yaşıyorsak , ne düşünüyorsak o. Onu dinlendiriyoruz. “Başkasını “ yaşıyor ve yaşıyorken de kendimiz kalıyoruz.

Ağustos böcekleri ölünceye kadar ötermiş. Bizimki de o hesap. “İnsanın kişiliği , insanın kaderidir. “ biz “kaderimizi” yanıltmadık, yanıltmayacağız da. Kendi yağımızda kavruluyoruz , ama yalnız olmadığımıza da inanıyoruz ; yalnız olmamalıyız da. Güzellik boyu aşar. Boyumuzu aşan işlere girdik. 1997-1998 yılının Diyarbakır'ında , Diyarbakır Sanatçılar Edebiyatçıları ve Sanatseverler Derneği'ni (DİSED) açtık.

Her bakımdan kuşatılmış , çok şeyden yoksun bırakılmış ve tedirgin edilmiş bir toplumda , tedirgin insanlar arasında gel , sanat –edebiyat gibi “lüks” , “fantezi” işlerle uğraş. Ve bu kadar şeyi de bir avuç tutkulu insanla gerçekleştirmeye çalış...

Biz sanatçılar , gölgemizden huylanmış insanlar , duyarlıyızdır. Ödünsüz yaşamaya alışmışızdır. Şimdi böylesi duyarlılığı olan insanları bir araya getirmek ve elbirliğiyle güzellikler kotarmak... olmayacak duaya amin demek gibi bir şey mi? Evet, bin defa ve bir ağızdan ; herşeye karşı ve yine ; aşkla ve aşk içinde...

Sanat bir yetinmeme duygusudur. Olmayı da istemektir. Bir yanıyla imkansız hedeflemektir. Erimi yoktur. Rehavete gelmez. Bahane kabul etmez. Çiçeklerin bile incinmeyeceği bir hayat için , sonsuz bir mavilikte süren bir maratondur. Koşanlara ne mutlu !

Böylesi bir hesapsız tavrı benimsemeyen dostlar , omuz vermeli Amida'ya. Bize gelen ürünlerden kotarıyoruz dergiyi. Ne yazık ki, ne istediğimiz çeşitliliği ne de düzeyi yakalayabildik. Yazan – çizen insanlarımız, güzelliklere “herkes” kendince katkı sağlamalı.

Sevgiyle ve dostlukla...

5. Sayı Mayıs 1998

Biz insanı seviyoruz. Sanatı bile insan için seviyoruz. İnsanı sevdiğimiz için insana yaraşır bir sanattan – edebiyattan yanayız. İnsanı daha duyarlı kılan ; yaşamı , yaşamayı , yaşatmayı sevdiren bir sanattan yanayız. Bütün tabulara , doğmalara , sınırlandırmalara karşıyız. İnsanın o ölümsüz ve güzel yanlarının açığa çıkmasından yanayız; sevgi dolu, özgür ve mutlu bir yaşama çağıran yanlar.

Sevgiden söz eden “sanatçılar” ın sevgisizlik üretmesi yaralar kalbimizi. İnsanı sevilir , sevgiye yaraşır görmek için yaşıyoruz. Bilinci ve duyarlılığı körelten ekonomik ve politik bütün engellere karşı , insan iradesini ve kararlılığını yükselten bir tavırdan yanayız. Bunun için varız ve bunu amaçlıyoruz.

Sağlıcakla.

6. Sayı Haziran 1998

Sevgisizliğin , yıkıcılığın , bunalımların yoğunlaştırıldığı , örgütlendirildiği bir toplumda , bataklıkta filizlenen bir karanfil gibidir Amida. Kalabalıklığımızın yetersizliğini taşıyor; yalnızlığımızın direncini. Belki amatörce , ama duyumsayabilen insanların yüreklerini burkan bir içtenlikle yakıcı , kavurucu ezgiler...

Aynı çağı yaşadığımız koca bir yalan. İnsanlığın uzaya taşındığı bir dönemde , koca bir coğrafyada , yoksunluklarla boğuşulan bir diyarda Amida'yı yaşatmak ve bir gereksinime dönüştürmek güzel bir düşür.

Ah Amida ! Ne zaman adına yaraşır olacaksın ? Eli kalem tutan senden olan ve senden olduğunu uygulamada gösteren insanların ne kadar da azalmış. Omurgasız insanlar dizboyu. Çok konuşan ve konuştuğunun binde birini bile yapmayan içtensizlik , tutarsız insanlar. Ve o

hayır ve bereket zamanının güzelim dayanışma duygusu , hangi hastalıklar , zorluklar ve zaaflar altında ezilmiş , yok olmaya yüz tutmuş. Yazık !

Biz , nerden başladıysak oradan sürdürüyoruz. Gücümüz yettiğince , her şey insanlık için ve insandan yana.

“Bir musibet bin nasihatten yeğdir.” Biz çok şeyi yaşayarak öğreniyoruz. İnsan bazında ise bundan böyle mutlaka. Evet , yer etti içimizde. Az ve öz , nitelikli ve güvenilir , sorumluluk duyan ve vefalı insan tipi. Kuru kalabalık ve yaşama biçimi olarak başkalarından geçinen asalak tipler değil. Kitaplardan okuduğumuzu bile “yaşantı”ya dönüştüremeyecek kadar “yaşama cahili” yiz. İyi niyet her zaman suistimal edilmeye açıktır. Yaşayarak öğrendiklerimiz bunlar. Öyledir ve bundan böyle öyle olacak. Herkesin görevini bildiği bir iş bölümü ve açıklık ve işin sağlamlasının yapılması...

Evet , kendi yağımızda kavruluyoruz. Kavrulan biziz , yağ bizim ; kömür bile olsak varız. Amida insanlığın en güzel yanından sesleniyor; yaratıcılık , mertlik ve onurdan...

Herşeye karşın ve yine , ölmezliğin güzelliğini taşıyor Amida. Bu yürek vuruşları , fanilerin kalp atışlarına benzemez. Duraksız çarpar sonsuzluğa yeniden.

7-8 . Sayı Temmuz – Ağustos 1998

Eylül ve hüzün , ikiz kardeşlerdir. Eylül ve hüzün birbirini çağırıştırır.

Savrulan yapraklar ve eylül sarılığı her yerde benzerdir ve beşeridir. “Melali anlamayan nesle aşına değiliz.” Yeter ki eylül , ölümü ve öldürümü çağırştırmasın ; sararan yapraklara kan sıçratılmasın.

Gönül ister ki sonbahar , insanların her uygar ülkede yaşadığı gibi bir sombahar olsun. Şairane ve şiirsel bir mevsim olarak yaşansın.

Amida , herkese açık bir dergi. Edebi düzeyi olan her ürünü gururla yayımlıyoruz.

Yayımlayamadığımız ürünlerin edebi düzeyleri düşüktür , anlamını çıkarmamak gerekir.

Nihayetinde değerlendirme öznelidir, görecelidir. Mayasında yazarlık , şairlik bulunan her insan azimlidir , dirençlidir ; kendi yolunu kendisi bulur. Başkalarının değerlendirmelerinin kesin olmadığını bilir.

Önce şiir ... şiir bir başkaldırıdır; şair , duyarlı ve “uyumsuz “ bir insan. Ama dikkat , bu uyumsuzluk insanlar arasındaki ilişkiden ötürü değil , sistemle çatışmadan ileri gelir. Onun için Amida öncelikle “şiir”lerden , “şarkı”lardan yanadır. Acıların , haksızlıkların , zulümlerin , olduğu bir yerde , şiir de tabii ki “ethos” ağırlıktadır. Ama deyim yerindeyse , “pathos” ağırlıklı bir şiire de , şiir olması koşuluyla , gereken değeri yürekten verir. Sözün başlangıcında bu yüzden önce şiir demiştik. Ve gerçekten de bayalığın , bencilliğin , kabalığın dizboyu olduğu bir yerde tabii ki önce şiir ...

Şarkılar , zulme karşı söylenmiyorsa günübirliktir; sahte ve aldatıcıdır. Şarkılar , yaşama, yaşamaya , yaşatmaya , güzelliğe çağırmıyorsa kaba sabadır; kendisi olamamıştır. Çünkü sanat , her şeyden önce kendi içinde , kendisi içindir. Böylece insana yaraşır olur.

Yazılan dilin bilincine vurgu yapmak , yazarlık sanatı adına bir görevdir. Büyük şair John Perse , üslubunda nerdeyse dünyanın bütün dillerinden sözcükler bulundurmakla ünlüdür. Bir şair , yazılan dilin öyle saf , öyle arı , öyle katışıksız olmadığını bilmeli. Zaten ürün üretilen dile egemen olmayan bir insan , kalıcı bir mısra bile üretemez. Dille soluk alıp vermeyen bir insan

öncelikle “ruh” ve “dil” ürünü olan edebiyatta kalıcılığı sağlayamaz.
Hiçbir insanın yüreğindeki şiiri yitirmediği bir dünya özlemiyle...

Sağlıcakla.

9. Sayı Eylül 1999 (Çıktısını aldım. Olanaksızlıklardan ötürü basamadık.)

İlk sayı için İhsan Bey'in , sonraki sayılarda da Amida'ya benim yazdığım önsözlerden anlaşıldığı gibi Amida gerçekten bir anlamda “ Bataklıkta filizlenen bir karanfil”di. Bence karanfil yaşamaya devam ediyor. Ama ne yazık ki bataklık da varlığını sürdürüyor. Bataklıktan kastettiğim , tabii ki koşulların zorluğu ve acımasızlığı. Ama biz Amida'yla bu çemberi yarmıştık. Sanatta edebiyatta adım izleri kalıcıdır. Hiçbir “kar” , örtemez bu adım izlerini. Bundan böyle Diyarbakır , sanatsal olarak değerlendirildiğinde inanın edebiyatın asi yollarında , patika yollarında Amida'nın ölümsüz adım izleri de görülecektir. DİSED'e ve Amida'ya emek veren bütün arkadaşlara tekrar yürekten teşekkürlerimi iletiyorum. Amida bile tek başına o döneme ilişkin koca bir artıdır. Amida ardını da mayalar. “Çiçek tozları devriye mi dinler, rüzgar önünde ? ”

DİSED'e ve Amidaya birçok arkadaşın katkısı oldu ; birçok hastalıklı tipin de zararı. Ama biz kurumlaşamadığımız için , sağlıklı yapılanamadığımız için kalıcı olamadık. Bir düşünün 1998 yaz ayları boyunca DİSED'te sadece ve sadece kantindeki Ömer arkadaş ve yönetici olarak ben kaldım. Bir yıllık telefon , bir yıllık elektrik , bir yıllık su parası üstüne üstlük sekreterin ödenmeyen parası , bir yığın gider (hepsinin belgeleri bende) ve boynu bükük ,güzelim Amida üzerimde kaldı. Sözde yönetimde olan ve işadımı geçinen ve katkı sağlamak için onlardan namus sözünü aldığım , ki sözünü ettiğimiz meblağı benim ödemem koşuluyla ve ben verdiğim halde , serçe parmaklarını bile oynatmadılar. O yaz ayları boyunca ne çektiğimi ben bilirim. Herkes de bilir. Bu kadar büyük bir özveri olduğu halde birilerinin bunu yok sayması nasıl bir anlayış ürünüdür acaba ? Normal şartlarda bu konulara asla değinmezdim. Hem soru beni kışkırttı , hem de İhsan Beyin yaptığı röportajda sarfettiği bazı sözler... Birçok arkadaşın emeğini yok saymak hiç yakışık almadı.

Ben bir eğitim emekçisiyim. Bir düşünün bazen 8 saat boyunca öğrencileri üniversiteye hazırla ve gel sabaha kadar bilgisayarı başında kal...

Ve ben bir daha güvenip bu oluşuma nasıl katılayım ? Ben sorumluluğunu bilen insanım. Bir şeye katıldım mı , ucunda ölüm olsa yaparım. Omuzlarımın kaldıramayacağı bir yükün altına da girmem. Asla...

Her şeye karşın DİSED'in yeni yönetimine başarılar diliyorum. Umarım uygulamalarında da adların önündeki “yeni” sıfatını hak ederler. Kalıcı güzellikler yaratsınlar ki İhsan Bey'in röportajda sarf ettiği sözlerin içi dolsun.

10) Amida Dergisi için “elinizden geleni “ mi yoksa “ olması gerekeni” mi yaptınız ?

Amida dergisi için hepimiz “olması gereken” için , ancak “elimizden geleni” yapabildik.

11) Her şiir söyleyişinde olduğu gibi klasik bir soru sormak istiyorum. Şiir denince aklınıza gelen ilk beş şiir hangileridir?

Şiir denince “Hasretinden Prangalar Eskittim” kitabındaki , ki benim için kitaptaki bütün şiirler tek bir şiirdir, bütün şiirler. Nazım Hikmet’in birçok şiiri ve “Saman Sarısı” ,Turgut Uyar’ın birçok güzelim şiiri ve “Dünyanın En Güzel Arabistan’ı” ve Cemal Süreyya’nın “Üvercinka” kitabındaki şiirler , ki bunlar da tek bir şiir gibidir, bir de Mayakovski , bir de Yesenin ve Tagore ile Furuğ Ferruhzad...

12) Çorba ve Perspektif hakkında görüşleriniz nelerdir?

Çorba ve Perspektif’i çıkaran arkadaşlarım bence büyük bir serüvene atılan korkusuz cengaverlerdir. Gözlerinizden ve yüreğinizden öperek sizlere başarılar diliyorum.

PERSPEKTİF 1998